

MAYA-KALENTERIT

Olet kenties törmännyt nettisivustoilla ja maya-merkki laskureissa siihen, että yhdessä laskurissa saat erilaisen syntymämerkin kuin toisessa. Siispä tässä infoa pähkinän kuoressa maya-kalentereista, kuten olen itse sitä koonnut ja oppinut. Ensin taustoja ja lopussa kahden Tzolkinin selvennystä.

Esikolumbialaisissa Mesoamerikan kulttuureissa, erityisesti Mayaintiaaneilla, oli käytössään useita kalentereita. Tärkeimmät näistä olivat Haab- ja Tzolkin-kalenterit, sekä Long Count-nykynimellä tunnettu kalenteri.

HAAB-KALENTERI

-18 Kuukautta, kussakin 20 päivää

$18 \times 20 = 360$ pv

-Ylimääräiset 5 päivää nimeltään " Uayeb ", epäonnen päiviä.

-Seuraa auringon kiertoa, 365 pv

Arvioitu saaneen alkunsa noin 500 Ekr.

TZOLKIN KALENTERI

-20 symbolia ja 13 sointua. Kalenterin kierros on ($20 \times 13 =$) 260 päivää pitkä.

-Jokaisella päivällä oma nimi ja numero. Päiviä seurataan numerjärjestyksessä.

-Päivän symboleita on 20 ja jokainen symboli edustaa myös tämän symbolin eli päivän jumalaa.

-Kalenteri on ollut mm. rituaali käytössä ja sitä pidetään hyvin merkittävänä, pyhänä kalenterina.

- Arkeologisten tutkimusten mukaan se on saanut alkunsa noin 900 Ekr.

260 päivän pituinen sykli perustuu mm. seuraaviin luonnollisiin ja planetaarisiin rytmeihin:

- Maya-vanhiempien mukaan, yksi kalenterin kierros perustuu ihmisen Gestaatioaikaan $260 \text{ pv} = n. 9 \text{ kk}$

-Kahdella jupiterin kuulla 260 pv:n tarkka kierto.

-Venus planeetalla 260 pv vaihtelu sen näkyessä aamu ja iltatähtenä.

Molempia em. kalentereita on käytetty yhtä aikaa. Haab- päiviin on

yhdistynyt Tzolkin päivä. Sama päivä yhdistelmä, molemmissa kalentereissa esiintyi joka 52 vuosi.

-Tzolkin on aikamatriisi ja se on myös perus yksikkö Long Count (pitkä lasku) kalenterille.

-Luvut 13, 26 ja 52 toistuvat kalentereissa ja niiden synkronoidessa keskenään.

LONG COUNT KALENTERI

Mittaa pitkän aikavälin jaksoja. 5200 Tunin kierrosta kutsutaan myös yhdeksi Auringoksi.

$5200 \text{ Tun} = 5125$ Gregoriaanisen kalenterin vuotta.

21.12.2012 päättyi tällainen pitkä jakso eli 5. Aurinko. Tämä jakso oli alkanut 8.11.3113 Ekr

22.12.2012 aloitimme 6:n Auringon, ja se kestää jälleen 5125 vuotta.

Arvioidaan, että tämä kalenteri on saanut alkunsa Izapan alueella Guatemalassa 1500-355 Ekr.

KAKSI TZOLKINIA – Muinainen ja Moderni

Muinainen Tzolkin ja Moderni Tzolkin eroavat toisistaan lähinnä siinä, että ne ovat muutoin samanlaiset, (20 symbolia, 13 sointua ja pituus 260 päivää), mutta ne synkronoivat Gregoriaanisen kalenterin kanssa eri tavoin. Muinaisessa Tzolkinissa on eri päivä, kuin modernissa Tzolkinissa. Kun maya-syntymämerkki muodostuu sen mukaan mikä on syntymäpäivä Gregoriaanisen mukaan, niin nämä eri päivässä etenevät kalenterit antavat eri syntymä maya-merkin.

Muinainen Tzolkin

Maya-vanhiin mukaan, he ovat seuranneet yli 1000 vuotta katkeamatta muinaista Tzolkin kalenteria. Heistä käytetäänkin nimitystä Day keepers ja True count, eli Päivien säilyttäjät ja Todelliset laskijat. Kukaan ei taida tarkkaan tietää milloin he ovat aloittaneet tämän kalenterin päivien seuraamisen. Tarkemmin ottaen, ei tarkkaan tiedetä, mikä päivä tuolloin oli Gregoriaanisessa kalenterissamme. Gregoriaanisessa kalenterissamme on karkauspäivät, joita taas tässä alkuperäisessä Tzolkinissa ei huomioida lainkaan. Erityisesti Guatemalan ylämaalla tämä kalenteri on edelleen käytössä, kuten myös monissa muissa maissa. Monilla nettisivustoilla seurataan tämän Tzolkinin päivien rytmiä.

Moderni Tzolkin - José Argüelles

Itse seuraan enimmäkseen modernia Tzolkinia- josta käytän nimitystä Tahdistin luonnollisen ajan rytmiin. José Argüelles, filosofi, kirjailija ja taiteilija, tutki maya-kalentereita ja traditiota jo 70-luvulla. Erityisesti hänen tutkimustaan ja havaintojaan Tzolkin kalenterista, voi lukea kirjastaan Mayojojen Perintö, Tie yli tieteen ja teknologian rajojen, (The Mayan Factor – Path Beyond Technology 1987). Argüellesia saamme kiittää isolta osin siitä, että maailma tuli tietoiseksi mm. 21.12.2012 rajapyykistä ja maya- kulttuurin viisaudesta, tarkkoine kalentereineen. Tarkemmin hänen, todella laajaan, tuotantoonsa voi tutustua sivustolla www.lawoftime.org

1987 Argüelles sai valmiiksi 13 kuun kalenterin, nimeltään Dreamspell- Uniloitsu kalenteri. Tähän yhteyteen tai samoihin tutkimuksiinsa perustuen, hän tahdisti myös muinaisen Tzolkin kalenterin uudelleen, niin että siinä huomioidaan myös Gregoriaanisen kalenterin karkauspäivät. Itse Tzolkin on sama kuten muinainen Tzolkin. Erotuksena on se, että jokainen karkauspäivä vaikuttaa niin, että tällä hetkellä, kirjoittaessani tätä erotus on 46 päivää. Sama Tzolkin kalenterin rakenne, mutta eri päivä.

Argüellesin saama kannatus kalentereineen ympäri maailmaa on niin suuri, että monilta on jo tämä perustieto täysin unholassa, tai he ovat oppineet kalenterien käytön, vain Argüellesin esiintuoman tiedon kautta. Kymmenet tuhannet ihmiset seuraavat, sekä Dreamspell kalenteria, että hänen tahdistamaansa Tzolkinia. Monet sivustot antavat maya-nimen siis tähän Tzolkiniin pohjautuen, erinimisenä kuin perinteisen kalenterin tahtia seuraavat sivustot. Toistuvasti ihmiset ovat kertoneet minulle, että löytävät molemmista maya-merkeistään itsensä. Samoin omat merkkini kummassakin Tzolkinissa ovat täydellisessä harmoniassa, 4 Punainen Kuu ja 10 Valkoinen Koira ovat planetaarisia partnereita. Soinnut 4 + 10 yhteenlaskettuna ovat 14 eli täydellinen harmonia soinnuissa myös.

Uuden ja vanhan kohtaaminen

Argüelles herätti ja herättää edelleen tunteita alkuperäisen Tzolkinin seuraajissa ja myös maya-vanhimmissa, sekä muissa maya-tutkijoissa. Vanhan ja uuden kohdatessa on selvä, että muutokset herättävät tunteita ja kritiikkiä.

Itse koen, että Argüelles toi uuden, modernin päivityksen ja tahdituksen Tzolkiniin. Sen galaktiset energiat, symbolit ja soinnut sekä rytmit ovat samat, ne tahdistuvat vain käyttöömme eri päivänä Gregoriaanisen kalenterin mukaan. Siksi myös Argüellesin tahdistamasta kalenterista käytetään nimeä Tzolkin tai maya-kalenteri, yleisesti ja laajasti. Argüelles käyttää omasta Tzolkinistaan nimitystä Tzolkin-Harmonic Module, Tzolkin-Harmoninen yksikkö.

Me nykyihmiset seuraamme 12:n kuukauteen jakautuvaa Gregoriaanista kalenteriamme. Kun tämä yleinen kalenterimme yhdistyy Tzolkiniin, koen että tämä osaltaan tuo käyttöömme modernin, nykyihmisen rytmin, kummankin kalenterin synkronoituessa.

Tzolkin on kokenut evoluution

Koen tarpeelliseksi tuoda Tzolkin-asian esiin selvyiden kannalta, sekä niin, että jokainen joka käy kursseillani tai työpajoissa on tietoinen miltä pohjalta työskentelen.

Olen seurannut Tzolkin- tahdistinta reilut 13 vuotta. Viimeiset vuodet se on ollut osa kokopäivä työtäni. Tämä on minun Tzolkin-kalenterini, sen rytmit ja tahti ovat tuoneet omaan elämäni toimivan sykkeen ja synkronismin. Se sisältää minulle, sekä vanhan että uuden kalenterin galaktiset ja maapallon luonnolliset syklit. Sen avulla olen tahdistanut itseäni ja tekemisiäni jo vuosikausien ajan. Havainnoin elämää ja energiaa, kirjoitan ajatuksistani ja saamani kaunis ja kannustava palaute saa minut edelleen jatkamaan, suurella kiitollisuudella.

Oman ja saamani palautteen myötä tiedän, että evoluution läpikäynyt, Tzolkin-kalenteri toimii!

13 Kuun kalenteri – Dreamspell-kalenteri

Seuraan myös 13 Kuun uniloitsu kalenteria, enemmän omassa arjessa. Tästä kalenterista en ole erityisesti kirjoittanut tai opettanut. Tämä on Argüellesin käynnistämä kalenteri, joka seuraa sekä kuun kiertoa, noin 13 kertaa Maan ympäri, että auringon kiertoa, 365 päivää vuodessa. Se on sekä kuu, että aurinko kalenteri. Siinä on 13 kuukautta, joista kukin 28 päivää pitkä. $13 \times 28 = 364$ päivää, ylijäävä päivä on Vihreä päivä eli päivä ajanulkopuolella. Tässä hänen täysin omassa luomuksessaan on taustalla väljäähkösti Haab-kalenterin rakenne, mutta se on hänen uusi kalenterinsa, joka pohjautuu alkuperäisiin maya-kalenterihin. Se ei ole rakenteeltaan alkuperäinen maya-kalenteri, vaikkakin siihen nivoutuu alkuperäisten kalenterien sisältöjä.

Tzolkin-tahdistimeni on minulle tärkein, tähtien, galaksin ja universumin syklien kompassi. Muistin avaaja, ajan ja avaruuden avaimien säilyttäjä. Päivä kerrallaan poimin avaimet käyttööni. Koen että Tzolkin on avain, jonka avulla saamme käyttöömme galaktisen luovan impulssin energiat. Aika etenee spiraaleina ja syklisesti, kuten Tzolkin. Tietoisena päivän energiasta, voin tahdistua arjessani myös galaktiseen rytmiin, ymmärtäen miksi asiat tiettyinä jaksoina toimivat eritavoin.

Kollektiivinen tietoisuus luo oman todellisuuden

Kun tietty kriittinen määrä alkaa toimia samalla tavoin, he muodostavat voimallisen kollektiivisen kentän. Tässä kentässä asiat toimivat tuon ryhmän tietoisuuden mukaan. Näin myös valtava määrä modernin Tzolkinin seuraajia on luonut viimeisten parinkymmenen vuoden aikana tietoisuus kentän, jossa uudistunut Tzolkin toimii heille. Samoin toimii perinteisen Tzolkinin seuraajille heidän tietoisuus kenttä. Itse en näe

näiden kahden välillä mitään epätasa-arvoa tai parempi-huonompi, oikea-väärä, vastakkain asettelua. Ne sykkuroivat yhdessä ja toimivat rintarinnan.

Minulla oli kunnia tavata **Guatemalan maya-vanhin, Don Alejandro Cirilio Perez Oxlaj**.

6.4.2013, Iximchessä Quatemalassa, teimme hänen opastamana perinteisen maya-rituaalin. Tuossa hetkessä oli syvällisen liikuttava tunnelma. Meitä oli 14 suomalaista maya-matkallani ja osallistuimme rituaaliin yhdessä. Koin että vanha ja uusi, ikuinen mennyt ja ääretön tuleva yhtyivät hetkessä, luoden sillan kaiken tämän välille. Saimme häneltä viestin meille suomalaisille, käännösteksti on luettavissa sivuillani kohdassa "Artikkelit".

Hienoa, että meillä on kaikilla vapaus valita 😊

Päivi Kaskimäki

www.paivikaskimaki.com

Lähteitä:

José Argüelles: The Mayan Factor – Path Beyond Tecnology - 1987

Geoff Stray: 2012 In Your Pocket ja Beyond 2012 – 2005

Wikipedia